

Projekt: wersja 12.05.2016

Stanowisko strony związkowej Zespołu problemowego ds. prawa pracy RDS w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego dyrektywę 96/71/WE Parlamentu Europejskiego i rady z 16 grudnia 1996 r. dotyczącą delegowania pracowników w ramach świadczenia usług (COM (2016) 128 wersja ostateczna)

Strona związkowa w Zespole ds. prawa pracy RDS uważa, iż zachowanie i wzmocnienie roli związków zawodowych jako czynnika przyczyniającego się do zachowania wzrostu płac zgodnego co najmniej ze wzrastającą produktywnością jest niezbędne z punktu widzenia możliwości przewyższenia nikłego wzrostu PKB z jakim mamy do czynienia w dużej liczbie państw UE. Z tego też względu popieramy wszelkie działania instytucji unijnych które mogą się do tego przyczynić. Mając to na względzie przedstawiamy następującą opinię.

1. Propozycja Komisji Europejskiej zmierza we właściwym kierunku, a więc zagwarantowania takiego poziomu ochrony pracownikom delegowanym, który pozwoli na zachowanie właściwej równowagi pomiędzy swobodą świadczenia usług w innym państwie członkowskim a uprawnieniami pracownika delegowanego. Umożliwi to stworzenie warunków dla inwestycji opartych na uczciwej konkurencji i na ochronie praw pracowniczych.
2. Wprowadzenie maksymalnego okresu delegowania jest niezbędne dla zapewnienia przejrzystości samego pojęcia delegowania. W szczególności pozwoli to na uświadomienie przedsiębiorcom, że zapisy dyrektywy 96/71/WE wprowadzają jedynie wyjątek od zasady równego traktowania w państwie przyjmującym, który musi podlegać określonym ograniczeniom.
3. Pozytywnie postrzegamy objęcie pracowników delegowanych powszechnie stosowanymi układami zbiorowymi pracy we wszystkich sektorach. Dla związków zawodowych układy zbiorowe są kluczowym instrumentem efektywnego reprezentowania interesów pracowniczych, co oznacza, że omijanie ich przez przedsiębiorców delegujących pracowników zagranicę jest dla nas nieakceptowalne.
4. Zwracamy uwagę, że zaproponowane zmiany w Dyrektywie mogą pośrednio przyczynić się do sukcesu postulowanej w planie Wicepremiera Mateusza Morawieckiego strategii przesunięcia się polskiej gospodarki w górę łańcucha wartości dodanej. Nakłoni to bowiem polskich przedsiębiorców do odchodzenia od

konkurowania zagranicą wyłącznie przy wykorzystaniu przewagi komparatywnej wynikającej z niższych kosztów pracy. W wymiarze długookresowym tego typu praktyki są rozwiązaniem szkodliwym dla polskiej gospodarki i dla możliwości rozwoju kapitału ludzkiego.

5. Nie podzielamy poglądu wyrażonego w Uchwale Sejmu RP z dnia 13 kwietnia 2016 r. oraz w Opinii Senatu RP z 29 kwietnia 2016 r., że propozycja zmian w Dyrektywie narusza zasadę pomocniczości. Sama natura delegowania w wymiarze ponadgranicznym wskazuje, że w odniesieniu do tej instytucji niezbędne są działania dotyczące wszystkich państw członkowskich. Trudno także uznać za naruszenie zasady proporcjonalności fakt, że ustawodawca unijny ma zamiar zmienić, uprzednio wprowadzone przez siebie zasady w odniesieniu do możliwości dokonania wyboru przez państwa członkowskie (np. w zakresie wprowadzenia powszechnie obowiązujących układów zbiorowych pracy czy zasady równego traktowania pracowników tymczasowych).
6. Zwracamy także uwagę, że sfera delegowania pracowników z Polski wymaga uporządkowania zagadnienia świadczeń przysługujących pracownikom delegowanym (w zakresie diet, zwrotu kosztów podróży, zakwaterowania), oraz konieczności czytelnego rozróżnienia delegowania i podróży służbowej. Kwestią pilną jest usunięcie nieprawidłowości regulacji dotyczącej diet w czasie podróży zagranicznej (art. 77(5) k.p.) i dostosowanie jej do zasady racjonalnego ustawodawcy.
7. Polskie związki zawodowe reprezentowane w RDS oczekują ze strony Komisji Europejskiej podjęcia szybkich prac dotyczących tych aspektów mobilności pracowników, które wymagają działań na szczeblu unijnym – chodzi nam przede wszystkim o uprawnienia socjalne kierowców transportu międzynarodowego.